

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 4 kwietnia 2023 r.

Poz. 2103

UCHWAŁA NR VIII.44.S.2023

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 29 marca 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części Uchwały nr LII/312/2023 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych oraz ustalenia górnych stawek opłat m odbiór odpadów komunalnych ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Wierzchowo

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§1.	Stwierdza się nieważność § 2 uchwały Nr LII/312/2023 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych oraz ustalenia górnych stawek za odbiór odpadów komunalnych ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Wierzchowo.
§2.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Badana przez Kolegium Izby uchwała Nr LII/312/2023 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych oraz ustalenia górnych stawek za odbiór odpadów komunalnych ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Wierzchowo, została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 2 marca 2023 r., a jej podjęcie nastąpiło na podstawie art. 6 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.).

Regulowana przez badaną uchwałę materia dotyczy spraw określonych w art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa. W związku z powyższym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uznało się za organ właściwy do zbadania przedmiotowej uchwały zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisem art. 6 ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z uwagi na zróżnicowanie w § 2 uchwały maksymalnych stawek opłat w zależności od pojemności pojemnika/worka podczas gdy z upoważniającego przepisu ustawy wynika, że rada gminy może stosować zróżnicowane stawki w zależności od gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odpowiednio odległości od miejsca przetwarzania odpadów komunalnych, stacji zlewnej, a także właściwości nieczystości ciekłych.

W związku z powyższym wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o czym powiadomiono Przewodniczącego Rady Gminy Wierzchowo pismem z dnia 15 marca 2023 r. (znak: K.420.18.2023). W treści pisma wskazano również, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 29 marca 2023 r. ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 29 marca br. Przedstawiciele gminy nie skorzystali z przysługującego im prawa uczestniczenia w posiedzeniu jak i wniesienia wyjaśnień.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

W ocenie Kolegium uchwała Nr LII/312/2023 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych oraz ustalenia górnych stawek za odbiór odpadów komunalnych ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Wierzchowo została podjęta z istotnym naruszeniem przepisów art. 6 ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, co implikuje stwierdzenie jej nieważności w części wskazanej w sentencji niniejszej uchwały.

Na wstępie Kolegium wskazuje, że zgodnie z zasadą praworządności wynikającą z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Działanie na podstawie i w granicach prawa to działanie organu, który na podstawie przepisu prawa jest właściwy, i którego działanie oparte jest na przepisie prawa, który daje umocowanie do jego podjęcia.

Na mocy §2 badanej uchwały organ stanowiący Gminy Wierzchowo ustalił górne stawki opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, w następujących wysokościach:

1) gdy odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny za każdy odbiór odpadów komunalnych z pojemnika lub worka w wysokości:

- a) pojemnik/worko 120 l – 45,00 zł,
- b) pojemnik 240 l – 65,00 zł,
- c) pojemnik 1100 l – 200,00 zł;

2) gdy odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny za każdy odbiór odpadów komunalnych z pojemnika lub worka w wysokości:

- a) pojemnik/worko 120 l – 90,00 zł,
- b) pojemnik 240 l – 130,00 zł,
- c) pojemnik 1100 l – 400,00 zł.

Dokonując przeliczenia ustalonych stawek maksymalnych na jeden litr powstałych odpadów wskazać należy, że Rada Gminy Wierzchowo określiła w § 2 pkt 1 trzy stawki w kwotach 0,3750 zł (lit. a) za litr, 0,2708 zł za litr (lit b) i 0,1818 zł (lit. c) za litr, natomiast w pkt 2 występują trzy stawki w wysokości 0,7500 zł za litr (lit. a), 0,5416 zł za litr (lit. b) i 0,3636 zł za litr (lit. c). Z niniejszego wyliczenia jednoznacznie wynika, że Rada Gminy Wierzchowo uzależniła wysokość górnej stawki ww. opłat od pojemności pojemnika (lub worka), a tym samym - im większa pojemność pojemnika tym mniejsza wysokość górnej stawki opłat. Zdaniem Kolegium górna stawka opłaty powinna być jednakowa dla wszystkich odpadów segregowanych i jednakowa dla wszystkich odpadów nie zbieranych w sposób selektywny.

Zgodnie z art. 6 ust. 4a cyt. ustawy rada gminy, określając stawki opłat, o których mowa w ust. 2, może dokonywać uch różnicowania w zależności od gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odpowiednio odległości od miejsca przetwarzania odpadów komunalnych, stacji zlewnej, a także właściwości nieczystości ciekłych. Rada Gminy Wierzchowo w §2 uchwały dokonała zróżnicowania stawek opłat za odbiór odpadów komunalnych na podstawie kryterium nieprzewidzianego w ww. przepisie art. 6 ust. 4a ustawy, tj. pojemności pojemnika (lub worka). W ocenie Kolegium powyższe stanowiło o naruszeniu przepisu stwarzającego kompetencję prawotwórczą, co determinuje ocenę istotnego naruszenia prawa.

W kwestii przesłanek określonych w art. 6 ust. 4a ustawy wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z dnia 17 czerwca 2021 r. sygn. I Sa/Ke 117/21 stwierdzając, że: „Wymaga podkreślenia, że ustawodawca w art. 6 ust. 4a u.c.i.p. wskazał na trzy przesłanki (gęstość zaludnienia na danym obszarze gminy, odległości od miejsca przetwarzania odpadów oraz właściwości nieczystości ciekłych), według których rada gminy może dokonać zróżnicowania górnych stawek opłat, nie przewidując w tym względzie szerszej delegacji. Przesłanki te nie obejmują wielkości pojemnika na odpady komunalne. Skoro w niniejszej sprawie dokonano zróżnicowania górnych stawek opłat przy zastosowaniu kryteriów pozaustawowych oznacza to, że w tym względzie omawiana uchwała podjęta została z przekroczeniem delegacji ustawowej, co stanowi o kwalifikowanym naruszeniu prawa”. Tożsame stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z dnia 25 listopada 2021 r. sygn. I SA/Ke 392/21.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

*Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Bogusław Staszewski*